

СИ ДЗИНПИН РАЗКАЗВА ИСТОРИИ

Xi Jinping Tells Stories for Teenagers

Text Copyright © People's Daily Review Department

First published in China by
China Children's Press and Publication Group Co., Ltd.

All Rights Reserved

„B&R Book Program“

Си Дзинпин разказва истории

Издание за младежи

С коментари от „Народен Всекидневник“

Превод от китайски език

Джина Баларева

Каролина Петкова

Издателство Фабер

- © Китайска група за преса и издания за деца, "Народно издателство", Пекин, 2025
© Издателство „Фабер“, 2025
© Джина Баларева, превод, 2025
© Каролина Петкова, превод, 2025

ISBN 978-619-00-1886-5

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде използвана, съхранявана, размножавана или предавана под никаква форма или начин, електронен или механичен, включително фотокопиране, записване или чрез каквито и да е системи за съхранение на информация, без предварително писмено разрешение на издателство „Фабер“.

За информация относно разрешения пишете на faber@faber-bg.com

Съдържание

Предговор (Ян Джъну)	9
----------------------------	---

I. ВЪТРЕШНИ ОТНОШЕНИЯ

1. Истории за скромността и за чистотата на политиката

Да откажеш злато заради Четиримата свидетели	17
Уместни цитати и дълбоки истини	20
Трите поклони	23
Гибелта на държавата при Втория император от династия Цин.....	25
Гласът на загиващата държава.....	28
Характерът на владетеля се разкрива в поведението на приближените му.....	31
Тримата, които не могат да бъдат измамени.....	34

2. Истории за добродетели

Голямата обич на учителите	38
Дъжд от сълзите по Дзяо под пауловнията	41
Силата на Вярата	45
Дори ще просим, ако се налага, но трябва да го спасим	48
Бедният Маркс пише „Капиталът”	52

3. Укрепващи Волята истории.....	54
Лоялна служба на държавата	54
Героите идват от младежките години.....	57
Младостта на революцията	61
В ученето трябва да се разсъждава.....	66
За разбиране на учението трябва да се четат оригиналните произведения.....	69
Да прочетеш 100 пъти „Комунистическия манифест”	73
Блудният син се завръща	76
 4. Истории за държавното управление	
Китайското чудо	79
Литературен Китай.....	85
Пропускани Възможности в продължение на двеста години.....	89
Ти китаец ли си?	93

II. МЕЖДУНАРОДНИ ОТНОШЕНИЯ

1. Истории за приятелски народи

Двама перуанци – „добри стари приятели на Китай”	96
Не може да не обичаш африканските деца	101
Няма да забравим професор Маклин.....	104

Бразилец с китайско сърце	108
Син, който половин век търси майка си.....	111
Дарената на китайски приятели „кръвна група Панда“	115
 2. Истории за междудържавен обмен	
„Желязното приятелство с Пакистан“ – колко желязно е в действителност	117
Нютонова механика.....	121
 3. Истории за културна интеграция	
Игващото от Чехия къртиче.....	124
Да търсиш Шекспир	127
По един коктейл Мохито с Хемингуей.....	131
Белите коне, носещи сутри, и пътуването на Запад на монаха Сюенгзан	134
Китайската история на Тагор	137
Стъклените съдове в храма Фамън	141
Историята за обмена между Китай и Запада по Пътя на коприната	144
Булевардът „Сиен Синхай“	148
 4. Разкази за исторически чувства	
Корабът на съкровищата на Джън Хъ в Сингапур	151
Приятелското минало на Китай и САЩ	155
Осма полева армия и чуждестранните войници В нея във Войната на съпротивата срещу японската агресия	159

Дъщерята на маршала В концентрационния лагер	164
Светлината на човечеството, която осветява тъмнината	167
Промяната на село Ляндзяхъ	171

5. Разкази от личен опит

„АТИС-ко“ синьо	175
-----------------------	-----

Послеслов към оригиналното издание:

Да бъдеш разказвач на китайските истории

(Лу Синнин)	178
-------------------	-----

4. ИСТОРИИ ЗА ДЪРЖАВНОТО УПРАВЛЕНИЕ

Китайското чудо*

От древността до днес развитието на моята страна се основава на селското стопанство. В земеделието в древността Китай е световен лидер. По време на династията Хан със земеделие се занимават 60 милиона души, а обработваната земя надхвърля 50 милиона хектара. При династията Тан град Чан'ан е имал площ от повече от 80 квадратни километра и население над 1 милион, дворецът е блестящ, будистките храмове и пагодата се извисявали нависоко, а източният и западният пазари процъфтявали. Поетът Цън Шън има стих, който гласи: „Един милион домове в град Чан'ан“. По време на династията Северна Сун националните данъчни приходи достигат 160 милиона ниша от по 1000 монети, нареждайки Китай като най-богатата страна в света. По това време населението в Лондон, Париж, Венеция, Флоренция, е по-малко от 100 000, докато броят на градовете с население над 100 000 в моята страна е близо 50.

След индустриалната революция започнахме да изоставаме от западните страни, а те

* Текстът е от реч по време на „Изучаване и прилагане на духа на Петата пленарна сесия на 18-ия ЦК на Комунистическата партия на Китай за основните ръководни кадри на провинциално и министерско ниво“ (18 януари 2016)

от своя страна започнаха да се развиват. След опиумната война натуралната икономика на самодостатъчност на страната ни постепенно се срича и възможността за индустриална революция не е използвана. Въпреки че националната индустрия има известно развитие, както и има известно навлизане на чуждестранен капитал, например индустрията в Тиендзин и военното производство на Ухан, като цяло страната е бедна и изостанала, разкъсана от войни, изоставаща от световните тенденции. Тази ситуация продължава повече от сто години.

След основаването на Нов Китай нашата партия накара хората да започнат мащабна индустриално изграждане. Другарят Мао Дзедун посочва, че нашата задача е „да изградим модерната индустрия на страната ни, модернизирано земеделие, модернизирана научна култура и модернизирана национална отбрана.“ През 50-те години на миналия век националното строителство постига забележителни резултати. По-късно, поради това че в ръководната идеология се появяват „леви“ грешки, настъпва „Културната революция“-десетилетие на катастрофа, съчетано с нашето неразбиране на законите на социалистическото строителство. Поради това мащабното развитие на индустриализацията е забавено.

Третата пленарна сесия на Единадесетия централен комитет на Комунистическата партия на Китай открива нова ера в историята на реформите и отварянето към света. През изминалите повече от 40 години, въпреки всички трудности, ние имаме най-дългият период на бърз икономически

растеж в света след края на Втората световна война. Икономиката на Китай след реформата и отварянето в началото е на единадесето място; през 2005 г. изпреварва Франция и се класира на пето място; през 2006 г. изпреварва Обединеното кралство и се класира на четвърто място; изпреварва Германия през 2007 г., и се класира на трето място; през 2009 г. изпреварва Япония и се нарежда на второ място. През 2010 г. мащабът на производствената индустрия на моята страна надминава този на Съединените щати и нарежда Китай на първо място в света. Това, което развитите страни извършиха за векове, ние направихме за няколко десетилетия. Това е чудо в световното развитие, което ще остане в историята.

■ Коментар:

Времената на разцвет на династиите Хан и Тан не само са завинаги вписани в колективната памет на китайския народ, но и също така заемат важна позиция в човешката история, тъй като са връх на развитието на една универсална цивилизация по онова време.

По времето на проспериращата династия Тан, в Китай цари цивилизованост, атмосфера на отвореност, любезност и доверие. Тогавашния Чан'ан е международен метрополис, място, където се събират търговци от Централна и Южна Азия, от Япония, арабските държави и други страни и региони, като търговците от Персия и Арабия, тъй наречените „търговци Ху“ са най-много. Тези чуждестранни

търговци не само правят бизнес в Чан'ан, но и могат да се женят тук, да създават семейства и да развиват търговията си, някои дори стават държавни служители. Според някои данни, по време на династия Тан назначените на високи позиции в държавната администрация чужденци били 29, а държавните служители достигали до 3000 души.

Развитието и просперитетът на Китай продължават по време на династията Сун и световноизвестната картина „Покрай реката по време на фестивала Цинмин“ показва развитието на индустрията, търговията и града по това време. Но по време на династиите Мин и Цин, докато западните страни постепенно поемат по пътя на индустриализацията, китайските феодални династии стават все по-твърди и консервативни, страната се затваря и пропуска модерната епоха и добрите възможности за трансформация. Макар някои организации като Западното движение, движението за индустриално спасение на страната и др. да се стремят към индустриализация, те не откриват правилния път и накрая завършват с провал. След основаването на Китайската народна република, особено след реформата и отварянето към света, китайският народ открива концепцията за социализъм с китайска специфика. Така една древна земеделска цивилизация се устремява към индустриална трансформация, като благодарение на древната си култура създава съвременна култура. Така Китай осъществява подвиг, невиджан досега в човешката история – повежда население от 1 милиард към модернизация.

Историята е най-добрият учебник и най-доброто отрезвяващо лекарство за обществото. Си Дзинпин обръща специално внимание на историческите сравнения и в речите си той често се изкачва нагоре и слиза надолу по петте хиляди години история на китайската цивилизация, наблюдава реалността и мисли за бъдещето в широка историческа перспектива. Той пътува назад по оста на времето, проследява блестящите постижения на древен Китай, припомня изостаналостта и унижението на Китай в по-ново време, и анализира бързия прогрес в съвременен Китай. Той показва картина на развитието на Китай от древни времена до наши дни. Чрез факти, личности, детайли и истории за пътя на страната, той ни помага да усетим силният пулс на историята, да почувстваме миналото, настоящето и бъдещето на страната.

В голямата визия на Си Дзинпин, 5000 години брилянтна земеделска цивилизация, повече от 100 години падение и унижения, повече от 40 години скоростна реформа и отваряне съставляват последователните исторически координати на китайската нация. Само в такава координатна система можем по-точно да нанесем посоката на напредъка на реформата и развитието на Китай, за да имаме по-задълбочено разбиране на значението на новата концепция за „иновативно, координирано, зелено, отворено и споделено“ развитие на Китай. Си Дзинпин поставя новата концепция за развитие в контекста на историята, за да може в наблюдението на времето и пространството, в огледалото на историята и реалността, в диалога между времената и миналото

да разкрие по-ясно силата на истината и епохалната значимост на новата концепция за развитие, както и да я направи духовна сила и практическо ръководство за промяна на света.

Литературен Китай*

Преди повече от 900 години, когато Су Донпо е заточен в Хайнан, той пише стихове, изобразяващи пейзажа на Хайнан, като „Кой е украсата на облаците и луната, красотата на небето? Цветът на морето се избистря“, „Летящите извори бликват към небесата, а танцуващите жерави са ниско и високо“, и други. Когато отидох в Хунан, казах на другарите там, че Хунан има красива природа. Другарят Мао Дзъдун в „Отговор на приятели“ пише: „Бели къдрави вълни се надигат по повърхността на водата в Хунан, песента на местността Джудзъ джоу вълнува небесата и земята. Заради тази красота, в сънищата си се връщам в просторните полета на родния край, в ранното утро родната земя блести с величие.“ Поетът от династия Сун, Фан Джонйен пише: „Плаващи пясъчни чайки и риби в изобилие; брегът е ароматен и свеж“, „Дългият дим изчезва в празнотата, ярката луна е толкова далеч, плаващата светлина се превръща в злато, а тихата сянка потъва бавно.“ – прекрасни описания на красивата природа! Тогава ходих и до Сянси, където си спомних описанията на природата на Сянси от Шън Цонуън в неговите произведения „Край града“, „Вятърът тихо бучи“ и други.

* Текстът е от реч по време на „Централна земеделска работна среща“ (23 декември 2013)

■ Коментар:

Пейзажът на планините и реките може не само да вдъхнови поезия, но и да даде на хората комфорт. Су Донпо е бил на 60, когато е бил понижен в Данжоу, Хайнан. Той и преди това е бил понижаван и е бил в Хуейджоу, Линан. Животът в Данджоу е дори по-труден, отколкото в Хуейджоу. Когато Су Донпо пристигна за първи път, той временно наема обществено жилище, но обществените жилища били в окаяно състояние от дълго време, по време на дъжд вътре течала вода и той трябвало да се мести по три пъти на нощ. По-късно сам си направил къщурка от слама в една борова гора и я нарекъл „Боров покрив“. В нея той се хранел с грудки от таро и пишел книги за удоволствие. В дивия южен остров по това време Су Донпо не само използва различни красиви стихове, за да опише красивата природа: „летящите извори бликват към небесата, танцуващите жерави са ниско и високо“, „Въздухът е наситен с цитрусово уханье“. В стиховете той не само записва красивите природни пейзажи, те също така съдържат непредубедеността му, когато напуска Данджоу три години по-късно и пише „не мразя далечните южни земи, сам украсих живота си с корона“ и други запомнящи се стихове.

Фан Джонйен е изгонен в Дънджоу, Хънан, когато написва „Историята на кулата Юеян“. По това време неговият приятел Тън Дзъдзин също бил понижен и изпратен в Юеян, Хунан. Макар и отпаднал и обезсърчен, той работел усилено, за да възстанови кулата и

да покани намиращия се на хиляди мили Фан Джонъен да я види. Фан Джонъен посреща изпратената по човек на Тън Дзъдзин картина „Късна есен в Тонтин“, разперва крилете на въображението си и написва „Историята на кулата Юеян“, която се превръща в известно произведение в китайската литература. В текста се среща концепцията за „тревожност и безпокойство, когато светът се безпокои, щастие и радост, когато светът е щастлив“. Това означава да поставим интересите на страната и нацията на първо място, да се тревожим за бъдещето и съдбата на родината. Това се превръща в духовно съкровище на китайската нация. В новото време в „Отговор на приятел“ на Мао Дзъдун също възплаъква емоция, в която мечтае да се върне в родината, където огромните реки и планини се къпят в утринната слава в родния му град, където цъфти хибискус, и по този начин изразява копнежа си за идеално общество. „Граничен град“, „Вятърът тихо бучи“ и други стихове на Шън Цонуън са оставили картината на една спокойна и чиста земя в сърцата на китайците.

Си Дзинпин цитира красиви стихове, предавани през вековете, точно с целта чрез тези смислени думи да създаде спомена за „красивия Китай“, а „Красивият Китай“ е този, който ни накара да копнеем за него и който се нуждае от нашата внимателна грижа.

Си Дзинпин веднъж използва думите „виж планините, виж водата, спомни си носталгията по живота в родния дом“ като посочва посоката на урбанизацията – защо това да не е мечтата по изграждането на

красив Китай? Запазването на красотата на Китай в литературните произведения означава също да се запазят за китайската нация хубавите спомени и мечтата за светлото бъдеще.

Пропускани възможности в продължение на двеста години*

Поглеждайки към историята от ново време, можем да се уверим колко е важно бъдем в крак с времето и да не пропускаме откритите се възможности. Между средата на 18-ти и средата на 19-ти век, в тези около 100 години, е началото и краят на индустриалната революция, период на бурно развитие, а точно тогава владетелите на династията Цин са затворили страната. Изгубени са възможностите за развитие, които дава индустриалната революция, което доведе до изоставане на икономиката и технологичния прогрес на моята страна от темповете на световно развитие. От средата на 19 век до средата на 20-ти век, още около 100 години, под артилерийските атаки на западните военни кораби страната ни се превръща в полуколониална и полуфеодална страна и в нея нахлуват чужди сили. Корупцията в правителството, дългите войни, сътресенията и трудностите не дават възможност за развитие и наваксване на изоставането. През 60-те и 70-те години на миналия век възниква технологична революция и тенденцията за индустриални промени в международен план, като редица страни и региони в Източна Азия се възползват от тази възможност да се развиват. Тогава страната ни беше в

* Текстът е от реч по време на „Втора колективна среща на третата пленарна сесия на 18-тия конгрес на ЦК на Комunistическата партия“ (12 ноември 2013)

период на „Културна революция“ и пропусна добрите възможности. За щастие след Третата пленарна сесия на Единадесетия ЦК на Китайската комунистическа партия ние се възползвахме от създалата се възможност, благодарение на която днес имаме такава добра ситуация. Нашата страна и нация настигат с големи крачки световното развитие.

■ Коментар:

Двеста години от средата на 18-ти век до средата на 20-ти век е периодът от време, в който Западът поема по пътя на индустриализацията и в който се случват големите промени в световната история. В това време Китай постепенно навлиза в преходния период от феодалната епоха към съвременната цивилизация.

Възможността веднъж е почукала на вратата, но за съжаление тази древна нация е затворена и е останала със затворени очи и запушени уши. По време на династията Цин, Великобритания е най-големият външнотърговски износител и вносител на Китай. Стойността на вноса от Великобритания в Китай представлява около 90% от общата стойност на западните страни, а стойността на износа представлява повече от 70%. Династия Цин обаче не знае нищо за това, дори британците и холандците са наричани от правителството презрително „червенокосите“. Британски дипломати донесят много ценни неща: модел на слънчевата система, глобус, телескоп на Хершел, обектив Паркър, барометри и други научни инструменти, както и парни машини,

индустриални машини за обработка на памук и станове, дори водят със себе си пилот на балон с горещ въздух. Ако императорът се интересува, е можел да се качи на балона с горещ въздух по този начин да бъде първият човек в Източна Азия, който ще се издигне в небето. Императорът на Цин обаче слабо се вълнува от новостите на индустриалната революция, а харесал изящните механични играчки като „Велосипед“ и „куче-робот“. Така напразно се пропява възможността Китай да влезе в диалог с индустриалната революция.

След средата на 19-ти век призивът „индустрията да спаси страната“ отразява усилията на някои хора с възвишени идеали да спасят нацията. Известният индустриалец Джан Дзян Вярва, че „Спасяването на страната е спешна нужда в момента... Ако страната ни е дърво, образованието е като цветовете му, флотът и армията са като плодовете му, а коренът му е в националната индустрия“. По това време китайската национална индустрия се развива и прогресира, само първият и вторият цех на предачната фабрика на Джан Дзиен в Нантун, са направили печалби от 1914 до 1921 г. в размер на повече от 16 милиона сребърни таела. Въпреки това, продължителните войни и сътресения не позволяват Китай да постигне независимост и обединение. Индустриалният прогрес е краткотраен.

На Второто заседание на третата пленарна сесия на 18-ти конгрес на ЦК на Комунистическата партия Си Дзинпин говори задълбочено за историята, ясно и подробно представя развитието в контекста на повече от 200 години. Той наблюдава Китай от

гледната точка на света, позволявайки на времето и историята да водят диалог, задълбочено разкрива успеха и неуспеха на процеса на модернизация на Китай и анализира „използването на възможностите и критичното значение на това да бъдем в крак с времето.“

В рязък контраст с изминалите 200 години е борбеността и целеустремеността на Китайската народна република от основаването ѝ, особено реформата и отварянето към света. Днес реформата е на много по-високо ниво, и въпросът накъде отива Китай отново се превръща в световна тема.

Именно на този фон Си Дзинпин разказва историята на Китай от ново време, говори с исторически факти и оставя историята да докаже твърденията му, посочва, че „реформата и отварянето са ключовите избори, които определят съдбата на съвременния Китай, те са важно магическо оръжие за каузата на партията и хората да направят големи крачки, за да настигнат времето.“ Именно с това председателят изгражда солидна основа за консенсус по отношение на реформата.

Да търсиш Шекспир*

„Да бъдеш или да не бъдеш, това е въпросът.“ Тези думи на Хамлет оставиха дълбоко впечатление в мен. Когато още не бях навършил 16, отидох от Пекин в малко селце в северната част на Шаанси да се занимавам със земеделие и прекарах там 7 години. В онези дни се опитвах по всякакъв начин да намеря книгите на Шекспир, прочетох произведенията му „Сън в лятна нощ“, „Венецианският търговец“, „Дванадесет нощи“, „Ромео и Жулиета“, „Хамлет“, „Отело“, „Крал Лир“, „Макбет“ и други пиеси. Сюжетът, реалистичните герои и вълнуващите емоции, излезли изпод перото на Шекспир дълбоко ме очароваха. Сред безплодните полета в северен Шаанси аз, един обикновен младеж, седях и постоянно мислех за въпроса „да бъдеш или да не бъдеш“; най-накрая реших да се посветя на родината и народа си. Вярвам, че всеки, който е чел Шекспир, не само може да усети неговия изключителен талант, но и да постигне дълбоко житейско вдъхновение.

Тан Сиенгзу, драматург от династията Мин, е известен като „Шекспир на Изтока“, неговите творби „Павилионът на божура“, „Историята на Лилавата фиба“, „Записки за Хандан“ и други драми са световноизвестни. Тан Сиенгзу и Шекспир са съвременници;

* Текстът е от реч по време на прием с кмета на Лондон „Съвместно застъпване на откритост и приобщаване и съвместно насърчаване на мирното развитие“ (21 октомври 2015)

и дватама умират през 1616 г. Следващата година се навършват 400 години от тяхната кончина. Китай и Обединеното кралство могат заедно да отдадат чест на тези двама литературни гиганти, това ще насърчи обмена между двата народа и ще задълбочи взаимното разбирателство.

■ Коментар:

Тан Сиенгзу и Шекспир са двама майстори-съвременници от Изтока и Запада, и двамата умират през 1616 г.; през 2000 г. са включени в списъка на ЮНЕСКО като едни от 100-те исторически и културни знаменитости в света.

Като най-важният британски писател на Европейския Ренесанс, Шекспир е написал много пиеси и сонети, известен е като „Литературният Зевс“. Творбите му не само показват изкуството на езика, но и представят интригуващи идеи и теми. Под перото му оживяват меланхоличният принц Хамлет, злият и безмилостен заговорник Макбет, упоритият генерал Отело, глуповатият и тираничен крал Лир и др. Тези герои са незабравими; любов и прошка, отмъщение и предателство, смърт и разруха, „човешка мъка и блясък“ – темите на шекспировите творби са грандиозни и дълбоки.

Аржентинският писател Борхес веднъж казва с емоция: „Всяка река на съзнанието води към Шекспир. Тези реки текат непрестанно, ден и нощ.“ Близкият приятел на Шекспир, поетът Бен Джонсън дори твърди: „Той не принадлежи на една епоха, а на цялото време!“ Негови представителни творби са:

„Хамлет“, „Отело“, „Крал Лир“, „Макбет“ и „Ромео и Жулиета“. Освен тях той пише и „Сън в лятна нощ“, „Дванадесета нощ“, „Както ви харесва“ и други класически произведения.

Тан Сиенгзу е драматург и писател от династията Мин в Китай и пише през целия си живот. Драматичните му произведения „Павилионът на божура“, „Историята на Лилавата фиба“, „Историята на Нанкь“ и „Записки от Хандан“, са известни като „Четириете сънища на Линчуан“. Като творбите на Шекспир, тези произведения разглеждат задълбочено живота, популярни са във всяко домакинство и се предават през вековете. Неговото романтично литературно въображение, красивият художествен език и дълбокият хуманистичен дух са изключително популярни в театъра по неговото време. Музикалният критик Уан Дзидъ, живял по същото време като Тан Сиенгзу, определя творбите му като елегантни, красиви и проникателни.

И Шекспир, и Тан Сиенгзу са „гиганти в епохата на гигантите“. Описвайки достойнството, ценността и силата на човека, те представят „духа на времето“ на Западния ренесанс и душата на източното хуманистично просветление. Огромният им талант и очарованието на тяхното изкуство ги прави представители не просто на една страна, а на целия свят.

В речта си на Вечерята, дадена от лондонския кмет на 21.X.2015, Си Дзинпин описва своя диалог през времето и пространството с Шекспир, както и този между Шекспир и Тан Сиенгзу, които резонират на една честота, и ярко илюстрира една от

своите преценки: за нашия съвременен свят е от ключово значение „да си отворен, непредубеден и да се стремиш към културен обмен.“

Чрез разказване на истории Си Дзинпин изразява надеждата, че чрез обмена между хората „културната дистанция“ между Китай и Обединеното кралство ще бъде намалена, че „същността на китайската и британската култури“ може да произведе една прекрасна „химическа реакция“ в „начина на мислене и в начина на живот“ .

По един коктейл Мохито с Хемингуей*

Китайският народ винаги се е възхищавал на приемчивия и творчески дух на американския народ. В младостта си четох „Федералистът“, „Здравият разум“ на Томас Пейн и други произведения, обичам да чета за живота и мислите на американски политици като Вашингтон, Линкълн, Рузвелт, също съм чел Торо, Уолт Уитмън, творби на Томас Ман, Марк Твен, Джек Лондон и др. Изключително бях впечатлен от творбата на Хемингуей „Старецът и морето“ с описанията на силния вятър и проливния дъжд, огромните вълни, малката лодка, стареца и акулите. Първият път, когато отидох в Куба, посетих вълнолома, описан в „Старецът и морето“. При Второто пътуване до Куба отидох до бара, който Хемингуей често е посещавал, си и поръчах мохито – коктейл от ром с листа от мента и кубчета лед, който Хемингуей е обичал да пие. Искях да съпреживея духовния свят и атмосферата на времето и пространството в историите, които Хемингуей е писал тогава. Аз мисля, че когато подхождаме към различни култури и цивилизации, трябва да ги опознаем дълбоко.

* Текстът е от реч по време на прием, организиран от местното правителство на Вашингтон и местните китайско-американски приятелски групи (22 септември 2015)

■ Коментар:

Ърнест Хемингуей, роден през 1899 г., е известен американски писател, определян като духовен водач на американската нация. След избухването на Първата световна война той заминава на бойното поле в Италия като шофьор към Червения кръст. Там е повишен в звание лейтенант и получава 3 медала за заслуги; остават му също 237 рани от шрапнели и кошмарни спомени. След възстановяването си, докато Хемингуей работи в Париж като журналист, започва да пише романи. През 1926 г. излиза първият роман на Хемингуей, „Изгрява слънце“, който разказва за огромната физическа и психологическа травма, която войната нанася на младото поколение. Хемингуей и някои от писателите от неговото поколение са известни като „изгубеното поколение“.

Новелата „Старецът и морето“, публикувана през 1952 г., е едно от най-известните и въздействащи произведения на Хемингуей. В него става дума за един стар рибар на име Сантяго и неговата борба с един гигантски марлин и рояк акули. Романът отдава почит към неразрушимата духовна сила, която проявяват хората, изправени пред трудности. „Човек не е роден, за да бъде победен. Можеш да го унищожиш, но не и да го победиш.“ Това е известен цитат от „Старецът и морето“. През 62-годишния си житейски път той пише още „Сбогом на оръжията“, „Снеговете на Килиманджаро“, „Отвъд реката, сред дърветата“ и много други безсмъртни шедеври. През 1954 г. Хемингуей печели Нобелова награда за литература.

Хемингуей прекарва повече от една трета от живота си в Хавана, Куба. Веднъж той пише: „Обичам тази страна и се чувствам като у дома си. Такова място, което кара човек да се чувства като у дома си, с изключение на родното място, оформя съдбата ти“. В Хавана се намира ресторантът „Бодегита дел Медуо“, където най-известната напитка е кубинският специалитет „Мохито“ – ром с листа от мента и лимон. Този коктейл е най-любимото питие на Хемингуей.

Подобно на Хемингуей, „Федералистът“ също олицетворява американският дух. Това е сборник с есета на Александър Хамилтън, Джон Джей и Джеймс Медисън, публикувани в нюйоркската преса за да спомогнат за ратификация на новата конституция, публикувани под псевдонима „Публий“. Томас Пейн се смята за един от бащите-основатели на Съединените американски щати, името на страната също е дадено от Пейн. По време на Войната за независимост на САЩ той пише брошурата „Здравият разум“, който се разпространява в голям мащаб, за да вдъхнови хората на Северна Америка да се борят за независимост и да създадат република.

В тази реч Си Дзинпин изброява подробно своя личен опит от американската класика, която е прочел, и от посещението на бара, който Хемингуей е посещавал. Той привежда тези примери, за да подкрепи твърдението си: „Културният обмен и добрите отношения между народите могат да обогатят различните цивилизации, да направят културния им живот по-интересен и да създадат повече възможности за общото ни бъдеще.“

„Осма полева армия“ и чуждестранните Войници в нея във Войната на съпротивата срещу японската агресия *

Китайският народ никога няма да забрави ценната подкрепа на страните и народите по света, обичащи мира и справедливостта, както и международните организации, дали своя принос при войната на китайския народ срещу японската агресия. Съветският съюз дава на Китай силна материална подкрепа. Съединените щати и техните „Летящи тигри“, които се осмеляват да открият опасния маршрут „Гърбицата“, Корея, Виетнам, Канада, Индия, Нова Зеландия, Полша, Дания, Германия, Австрия, Румъния, България, Япония и други страни участват в Китайската съпротивителна война. Канадският лекар Бетюн, индийският лекар Котнис, българският лекар Ган Яндао (Янто Канети, ръководител на екип от 20 европейски медици), пропътуват хиляди мили до Китай, за да спасяват живот и да лекуват ранените. Френският лекар Жан Бусие открива собствен маршрут с велосипеди за доставка на лекарства, Рабе от Германия и Синдберг от Дания правят всичко възможно, за да защитят китайските бежанци при клането в Нанкин. Британецът Майкъл Лин, интернационалният борец Ханс Шипе и други журналисти

* Текстът е от речта „По повод 70-тата годишнина от победата във Войната за съпротива на китайския народ срещу японската агресия и световната антифашистка война“ (3 септември 2015).

и разпространяват информация за състоянието на бойното поле и героизма на китайците. В края на войната съветската Червена армия се включва на бойното поле в Североизточен Китай и заедно с китайските Военни и цивилни участва в битката срещу Япония, ускорявайки процеса на пълно поражение на японските нашественици. Тези дела все още и до днес са широко популярни сред хората в Китай.

■ Коментар:

В тази война преди повече от 70 години антифашистките сили на справедливостта се бореха ръка за ръка. Някои вълнуващи истории се помнят и до днес.

Норман Бетюн е канадски лекар. През януари 1938 г. той ръководи медицински екип, който прекосява океана и стига до Китай. През следващите две години, той влизаше и излизаше от линията на огъня, спасявайки живота на ранените. В известната битка при Ци Хуей, Бетюн оперира в храм, отдалечен на 3,5 километра от огневата линия. Дори след като снарядите на врага разрушават стената, той продължава да работи в продължение на 69 часа по операциите на 115 ранени. По това време той е почти на 50 години, но това не го спира да дари на два пъти по 300 милилитра кръв за ранените. Той все казвал: „Трябва да ми позволите да служа и като картечар.“ На 12 ноември 1939 г. Бетюн умира от заразяване по време на спешна операция в Хуаншикоу, провинция Хъбей, на 49-годишна възраст.

Дварканатх Котнис е индийски лекар. След като пристига в Китай, за да изрази решимостта си да се

бие тук, той добавя „Хуа“ (Китай) след фамилието си име. След избухването на Втората световна война той води медицински екип от петима в Китай. През февруари 1939 г. екипът участва в медицинската служба на Осма полева армия в Йенан. Той се присъединява към Китайската комунистическа партия през юли 1942 г. За период от две години в граничната зона, създадена между няколко провинции по време на Войната на съпротивата срещу японската агресия, той следва примера на Бетюн и се опитва с всички сили да спаси ранените. Дори когато самият той е тежко болен, Котнис не изневерява на принципа, че „нито за миг няма да напусне бойния пост“. През декември 1942 г. при епилептична атака Котнис умира на фронтовата линия на 32-годишна възраст.

Жан Бусие е френски лекар. По време на Войната на съпротивата срещу японската агресия, Осма полева армия страда от недостиг на лекари и лекарства, така че Бусие използва самоличността си като чуждестранен лекар, за да премине през блокадната линия на японските войски и да транспортира лекарства, превръзки и други медицински консумативи за Осма полева армия. В началото той ги транспортира с кола, но японската армия впоследствие въвежда ограничение за бензина и Бусие започва да използва велосипеди.

Британският приятел на Китай Майкъл Франсис Морис Лиднзи служи като консултант по комуникационни технологии в Осма полева армия. През този период не само обучава радио таланти в радиочестотната техника за революционните бази, но и проектира за Осма полева армия антени и

предаватели, за да може „Гласът на Йенан“ да се предава в чужбина.

Германският приятел на Китай Ханс Шипе не се страхува от трудностите след избухването на Войната на съпротивата срещу японската агресия, и отива в Йенан, Анхуей и Дзянсу, за да взема интервюта в Осма полева армия и Новата четвърта армия. Написва много репортажи, представяйки на света истинската история за героичната съпротивителна война на китайския народ.

Трети септември е ден, който хората по света трябва да запомнят завинаги. На този ден през 1945 г., след 14 години упорита борба, китайският народ постига Великата победа във Войната срещу японската агресия (Втората китайско-японска война), обявява се пълната победа на света срещу фашизма и слънцето на мира отново изгрява. В един такъв специален ден Си Дзинпин говори с любов за историите на отношенията между чуждестранните приятели и китайския народ, които се бият рамо до рамо, за да подчертае, че мирът не се постига лесно и трябва да се защитава на всяка цена.

Само с правилното разбиране на историята можем да създадем по-добро бъдеще. Си Дзинпин използва този пасаж, за да обясни историческите възгледи на китайския народ. Вдъхновението, породено от историята, и уроците от нея са общото духовно богатство на човечеството, от тях трябва да се извличат мъдростта и силата, да се поддържа към мирното развитие и съвместно да се създава свят, пълен с мир и обнадеждаващо бъдеще. На същия ден по време на конференцията в чест на

70-ата годишнина от победата над фашизма и съпротивата на китайския народ срещу японската агресия, Си Дзинпин не само потвърждава китайската дипломатическа философия **„никога да не търси хегемония и никога да не се ангажира с експанзия“**. Той също така обяви намаляване на армията с 300 000 войници, демонстрирайки твърдостта на Китай в поддържането на мира с практически действия.